

Siipikarjatilän omavalvonta- ja tautisuojauskuvauk

Omavalvonta tarkoittaa toimijan itse suorittamaa ja seuraamaa kirjallista laadunvalvontaa. Omavalvonnassa toimija tunnistaa omaan toimintaansa liittyvät eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketurvallisuutta vaarantavat tekijät ja huolehtii näiden hallinnasta. Omavalvonta on oleellinen osa hyvää tuotantotapaa.

Eläinterveyssäännösten (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429) mukaan toimijalla on vastuu eläinten terveyden ja tautisuojaukseen liittyvistä toimenpiteistä.

Lomake on laadittu kaikenlaisia siipikarjatiljoja varten, **täytä soveltuvin osin**.

Tila:	
Pitopaikkatunnus:	
Lähiosoite:	Postinumero ja -toimipaikka:
Hoitava eläinlääkäri:	Hoitavan eläinlääkärin puhelinnumero:
Kunnaneläinlääkäri:	Kunnaneläinlääkärin puhelinnumero:
Päivystävän läänineläinlääkärin puhelinnumero:	
Suunnitelma tehty pvm:	Suunnitelman päivitys pvm. (viim. 12kk kuluttua):
Omavalvonnan vastuhenkilö:	

Eläintilat ja niiden ympäristö

Tautisuojaus

Pitopaikan ulko-ovet ovat lukossa

Vierailijoista pidetään kirjaa

Kävijöiltä edellytetään 12 h karensia edellisen siipikarjakontaktin jälkeen

Suojavaatteet ja -jalkineet kaikille kävijöille talon puolesta

Yksinkertainen tautisulku (esimerkiksi vain ulko-ovella)

Kaksinkertainen tautisulku (ulko-ovella sekä eläintilan tai osaston ovella)

Osastokohtainen vaihto- tai suojavaatetus

Osastokohtaiset kanalajalkineet

Käsienpesu ennen eläintilassa / osastossa käyntiä ja sen jälkeen

Suihku ennen eläintilassa käyntiä ja sen jälkeen

Kaikki noudattavat ulkomaan matkan jälkeen 48 h karensia ennen eläintilaan menoa

Untuvikkotoimittaja ei tule sisään eläintilaan

Munia noudettaessa kuljettaja ei tule sisään

rakennukseen

munavarastoon

munahuoneeseen

Munien suoramyyni on järjestetty niin, että ostajat eivät käy kanalarakennuksessa.

Suoramyynnin toteutuksen kuvaus

Tuloilmaluukkujen ja -aukkojen verkotus

Poistoilmahormien suojaus

piikit

verkot

hattu

lautanen

Puhtaanapito

Siisteydestä huolehtiminen. Kuvaus. Esimerkiksi käytetty puhdistusmenetelmä, kuinka usein puhdistetaan ja käytettävät aineet.

Kanala / osastot

Munahuone

Munavarasto

Sosiaalitilat

Muut, esim. häkit, käytävät, ritiläalueet, pehkualue (myös virikehäkkien pehkumatot / -alueet)

Puhtauden varmistaminen

Ulkoalueet

Piha-alue

asfaltoitu

sorastettu

muu, mikä

Piha-alueiden ja seinustojen siisteydestä huolehtiminen. Piirros tarvittaessa

Lintujen lastausalue

Puhdistus ennen ja jälkeen lintujen siirron

Kuivikevarasto

Kuinka kauan säilytetään, missä ja miten haittaeläimiltä ja vedeltä suojattuna

Lantala

Rakenne, sijainti, kulkureitit (asemapiirros). Tyhjennys kertaa vuodessa

Pehkun kunnossapito (myös virikehäkkien pehkumatot)

Kuvaus

Luomu- ja ulkokanaloiden ulkoilualueiden kunnossapito

Kuvaus

Rehu- ja ruokintalaitteet sekä -tilat

Kuvaus. Esimerkiksi käytetty puhdistusmenetelmä, kuinka usein puhdistetaan ja käytettävät aineet.

Rehuvarastot / siilot (Rehun vastaanotto tilalle / purkupaikka)

asfaltoitu

sorastettu

muu, mikä

sijainti, kulkureitit, suojaus, siisteys, varisseiden rehujen siivous

Rahtisekoitus

tilan rahtisekoittaja on ETT:n positiivilistalla

raaka-aineet

tilalta

rahtisekoittajalta

sijainti, kulkureitit, suojaus, siisteys, varisseiden rehujen siivous

Viljankuivaamo

sijainti, kulkureitit, suojaus, siisteys, varisseiden viljojen ja kuivausjätteen siivous

Viljavarasto / siilot

sijainti, kulkureitit, suojaus, siisteys ja varisseiden viljojen siivous

Nestemäisten rehujen varastointi (kasviöljy)

sijainti, kulkureitit, siisteys, suojaus

Muut ostorehut (vilja) ja niiden varastointi
sijainti, kulkureitit, siisteys, suojaus

Ostovilja hankitaan

sopimustiloilta

viljan keskuskaupalta

muilta tiloilta

Ostoviljan varastointiolosuhteet varmistetaan (viljelytilalla ja keskusvarastolla)

kyllä

ei

Ruokinta- ja juomalaitteet

Kuvaus. Esimerkiksi käytetty puhdistusmenetelmä, kuinka usein puhdistetaan ja käytettävät aineet.

Mylly

Rehun sekoitus (eräsekoitin, rehuvaaka, tms.)

Rehulinjasto

Ruokkijat

Vesilinjasto

Vesinipat ja -kupit

Muut annostelulaitteet tms.

Munienkeruulaitteet

Kuvaus. Esimerkiksi käytetty puhdistusmenetelmä, kuinka usein puhdistetaan ja käytettävät aineet.

Korit, keruupihdit ja muut välineet

Pesät

Munahihnat

Pakkauspöytä / munien pakkauslaite

Kananmunien laadun seuranta

Kuvaus. Esimerkiksi selvästi virheellisten käsittely (säröiset, likaiset)

Virheellisten munien erottelu

Likaisten munien pesu (käytetty aine, menetelmä)

Virheellisten munien merkintä

Muut toimenpiteet

Kanalan ilmanvaihtolaitteet

Hormit, kanavat ja niiden laitteet (miten varmistetaan puhtaus)

Traktori / kuormaaja tms.

Miten varmistetaan puhtaus

Yhteiskäytössä olevat koneet

Mitä ja miten varmistetaan puhtaus

Muut

Muut huomiot tuotantoympäristöstä

Rehun ja veden laadun valvonta ja jäljitettävyys

On tärkeää huolehtia, että kanalassa käytettävä vesi täyttää talousveden laatuvaatimukset. Juomalaitteet ja -linjat tulee pestä likaa irrottavalla (emäksisellä) pesuaineella ja desinfioida joka lintuerän välissä.

Vesilinjojen puhtautta on hyvä seurata säännöllisin näytteenotoin, vaikka ei epäiltäisi veden laadun aiheuttavan terveysongelmia. Suositeltava näytteenottoväli vaihtelee tuotantomuodoittain, mutta esimerkiksi emo- ja munintakanaloissa näyte kannattaa ottaa aina ennen uuden lintuerän tuloa. Näyte otetaan vesilinjaston päästä.

Mikäli tilalla on käytössä oma vesilähde kuten kaivo, myös tulevan veden laatua on syytä tarkkailla tutkimuksin säännöllisesti. Lainsäädäntö edellyttää vedenlaadun tutkimista vähintään kolmen vuoden välein, kun vettä käytetään sellaisten munien pesuun, jotka toimitetaan munatuotteiden valmistukseen.

Ruokaviraston ohje: [Alkutuotannossa käytettävän veden laatuvaatimukset](#)

Yrityksessäni käytetään kunnallisen tai alueellisen vesilaitoksen vettä ja se vastaa talousveden laatuvaatimusten täyttymisestä.

Yrityksessäni käytettävä vesi tulee omasta vesilähteestä ja se tutkitaan vähintään kolmen vuoden välein, viimeisin tutkimus (pp.kk.vvvv)

Veden laadusta arvioidaan aistinvaraisesti kertaa vuodessa:

veden haju

veden väri (sameus)

muu, mikä tai mitkä?

Aistinvarainen veden laadun arviointi tehdään seuraavista vesipisteistä

Rehujen laadun valvonta ja jäljitettävyys

Rehujen hankinta

Mistä hankitaan teolliset rehuseokset, ostovilja, muut?

Rehujen kuljetus

Kuka, mihin purkaa

Rehuvaretojen merkintä

Miten

Rehukirjanpito

Missä säilytetään, esim. Ruokaviraston taulukkopohja

Rehunäytepussien säilytysaika ja paikka

Rahtikirjojen säilytyspaikka ja -aika

Ostorehujen kuittien säilytyspaikka ja -aika

Rehujen aistinvarainen arviointi

Mitä arvioidaan, miten, kuinka usein? Huom! Poikkeamien kirjaus

Ruokaviraston ohjeet: [Kirjanpito- ja muut vaatimukset rehujen alkutuotannossa](#)

Haittaeläinten torjunta rehuvarastoissa, kanalassa ja tuotantorakennusten ympäristössä

Tilalla hoidetaan haittaeläintorjunta itse

Tilalla käytetään ulkopuolista yritystä haittaeläintorjuntaan

Jyrsijät

Jyrsijätilannetta seurataan jatkuvasti

rehuvarastossa

kanalassa

tuotantorakennusten ympäristössä

Miten (esimerkiksi myrkyttömät syöttilaatikat, loukut)

Jyrsijöitä torjutaan tarvittaessa myrkkysyöteillä

rehuvarastossa

kanalassa

tuotantorakennusten ympäristössä

jyrsijöiden torjunnassa käytetään seuraavia aineita

Jyrsijöiden torjunnassa käytetään jotain muuta tapaa

rehuvarastossa

kanalassa

tuotantorakennusten ympäristössä

mitä

Haittaeläinsuunnitelma

tilalla on erillinen haittaeläinten torjuntasuunnitelma

Haittaeläinsuunnitelman tekijä ja päiväys

Kirjanpito toteutetuista toimenpiteistä

havainnot (sis. mm. elävät ja kuolleet jyrsijät, niiden jäljet, ulosteet, virtsan hajun, kaivamis- ja jysintäjäljet rakenteissa)

suoritetut torjuntatoimenpiteet, kuten syöttien lisääminen

käytetyt jyrsijämyrkyt ja niiden määrät

Luonnonvaraiset linnut

Rehut säilytetään umpisiiloissa

Lintujen pääsy kaikkiin tuotantotiloihin on estetty

Muita torjuntatoimia

Kärpäset

Kärpästen torjunnassa käytössä olevat torjuntakeinot (mitä, miten)

Kanalakuoriaiset

Kanalakuoriaisten torjunnassa käytössä olevat keinot (mitä, miten)

Kanapunkki

Kanapunkkien seurannan kuvaus

Kanapunkkien torjunnassa käytössä olevat keinot (mitä, miten)

Kanalassa syntyneiden jätteiden ja sivutuotteiden käsittely

Raatojen käsittely

Raatojen väliaikainen säilytyspaikka tilalla (esim. mahdollisen raatokontin sijainti, jäähdytys, puhdistus, raatojen noutopaikka)

Miten raadot hävitetään

Raadhävitystä koskeva kirjanpito / kuittien säilytys

Munintansa lopettaneiden kanojen lopetus ja raatojen käsittely

Miten kanat lopetetaan (käytetäänkö lopetuspalvelua) ja miten raadot hävitetään

Käyttökelvottomien munien hävitys

Miten käyttökelvottomat munat hävitetään

Muiden kanalassa syntyvien jätteiden käsittely

Miten kanalassa syntyvät jätteet (esim. pakkausjätteet, sekajätteet) käsitellään

Elintarviketurvallisuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi tarpeelliset varotoimet tuotaessa eläimiä alkutuotantopaikoille

Hankkiessani tuontieläimiä (siitosmunia, untuvikkoja) tilalleni noudatan Ruokaviraston ja ETT:n ohjeita (karanteeni ja näytteenotto)

Noudatan muita varotoimia hankkiessa untuvikkoja ja nuorikoita tilalleni:

kertatäyttöisyys

osastokohtainen kertatäyttöisyys

lähtötila seuraa eläinten terveyttä säännöllisesti näytteenotoin

vaadin todistuksen kananuorikoiden alkuperästä

Tarkistan parven:

salmonellavalvonnan tulokset

suolinkaistutkimuksen tulokset

rokotukset

lääkitykset

kanapunkkitilanteen

lintujen ja munien kuljetuslaatikoiden siisteyden

muuta, mitä

Miten lintujen kuljetusreitit on järjestetty lintuja tuotaessa ja vietäessä (esim. kuvaus ja / tai asemapiirros)

Terveydenhuolto ja terveydenseuranta

Tilalta lähetetään säännöllisesti terveydenseurantanäytteitä Ruokavirastoon tutkittaviksi (Ruokaviraston terveydenseurantapaketti)

Tila täyttää ETU-siipikarjaterveydenhuollon [kansalliset tavoitteet](#)

Tilalla on eläinlääkärin kanssa terveydenhuoltosopimus, johon sisältyy säännölliset terveydenhuoltokäynnit kertaa vuodessa

Tilalla on eläinlääkärin laatima kirjallinen rokotussuunnitelma (rokotteiden luovutuksen lakisääteinen ehto)

Tila käyttää (sopimustuotantoon kuuluvan) terveydenhuoltoeläinlääkärin palveluja

Jäljitettävyys

Tuottaja on rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja siipikarjan pitopaikka on rekisteröity

Tuottaja tekee ilmoituksen kunnaneläinlääkärille, kun tilalle saapuu uusi parvi.

Tilalle vastaanotetusta parvesta kirjataan saapumispäivä, parven koko, parven alkuperä (nuorikkokasvattajan / emokanalan / hautomon nimi tai tunnus)

Tilalta teurastamoon lähetettävästä siipikarjasta annetaan vaaditut ketjuinformaatiotiedot

Kananmunapakkaamoon lähetetään tiedot parven salmonellatutkimuksista ja kunnaneläinlääkärin valvontakäynneistä

Tuottaja on Kanavan asiakas ja pakkaamo saa tiedot suoraan sen kautta

Salmonellavalvontakäynnin tarkastuskertomuksen kaikista sivuista toimitetaan kopio munapakkaamoon / teurastamoon

Tilalle vastaanotetuista, tilalla syntyneistä ja muualle tai teurastettavaksi lähetetyistä muista eläinlajeista pidetään asianmukaista kirjanpitoa

Rehujen lisäaineet, eläinlääkkeet, lannoitevalmisteet, kasvinsuojeluaineet, biosidit ja vaaralliset kemikaalit

Pesu- ja desinfiointiaineet

Valmiste, käyttötarkoitus, säilytys, käyttöturvallisuustiedotteiden ja kirjanpidon säilytys

Rehun lisäaineet

Valmiste, esim. kaupp nimi, tyyppi: vitamiini, hivenaine, happovalmiste tms., käyttötarkoitus, -kohde, miten käytetään, säilytys, kirjanpito

Eläinlääkkeet

Eläinlääkkeiden säilytys

Kirjanpito saaduista ja käytetyistä (lakisääteinen lääkekirjanpito)

Varoajan omaavalla lääkkeellä hoidettujen eläinten / munien merkintä ja tunnistus

Lannoitevalmisteet

Lannoitevalmisteita käytetään viljelysuunnitelman mukaan

Lannoitevalmisteiden käyttö kirjataan lohkokohtaisiin muistiinpanoihin

Lannoitevalmisteita käytetään muuten, miten?

Lannoitevalmisteiden säilytys (missä, miten)

Kasvinsuojeluaineet

Käyttö

itse

urakoitsija

kasvinsuojelututkinto suoritettu (pp.kk.vvvv)

kasvinsuojeluaineiden käyttö kirjataan lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin

Kasvinsuojeluaineiden säilytys (missä, miten)

Henkilöstön perehdyttäminen elintarvikehygieniaan ja tartuntatautien torjuntaan

Lähteet, joista olen saanut tietoa ja hankin jatkossa lisää tietoa (esim. Ruokavirasto, ETT, sopimuspakkaamo / liha-alan yritys, Siipikarjaliitto)

Työntekijöiden perehdyttämisen vastuhenkilö

Uudet työntekijät, lomittajat perehdytetään elintarvikehygieniaan ja tartuntatautien torjuntaan seuraavasti (esim. lainsäädäntö, ETT:n ohjeistukset, pakkaamon / lihatalon laatukäsikirja)